

Danske Vandværker om konsekvenserne af økonomisk regulering for mindre vandværker, herunder forbrugerejede vandværker

Eksperthøring på Christiansborg 15. marts 2023

v. Direktør Susan Münster og økonomichef Michael Hovmand

Om Danske Vandværker

Ca. 1700 medlemmer – primært forbrugerejede.

Leverer **ca. 45 pct. af det danske drikkevand**

- Især i mindre byer, øer og yderområder

Små, mellemstore og store vandværker:

- Små (1525) udpumper < 200.000 m³/år
- Mellemstore (134) udpumper 200.000-800.000 m³/år
- Store (19 – 9 forbrugerejede) udpumper > 800.000 m³/år

- Mange vandværker er i gang med at lægge sig sammen
– vi ser stødt stigning

Vores ønsker til kommende vandsektorlov

Vandværker < 200.000 m³:

Ej omfattet af
økonomisk
regulering

Skal fortsat holdes
ude

Vandværker ml. 200.000 - 800.000 m³:

Skal fortsat have mulighed for at træde ud af
den økon. regulering jf. Stemmeaftale fra 2018

Status på udtræden:

- Ø **Ca. 80 pct. har allerede valgt at træde ud** af den økonomiske regulering.
- Ø Forbrugerne (=ejerne) har stemt på generalforsamlinger - på et oplyst grundlag
- Ø Forbrugerne har generelt tillid til den lokale bestyrelse, herunder deres prisfastsættelse - og ønsker ikke indtægtsramme-regulering.

Vandværker > 800.000 m³:

I dag: omfattet af økonomisk regulering

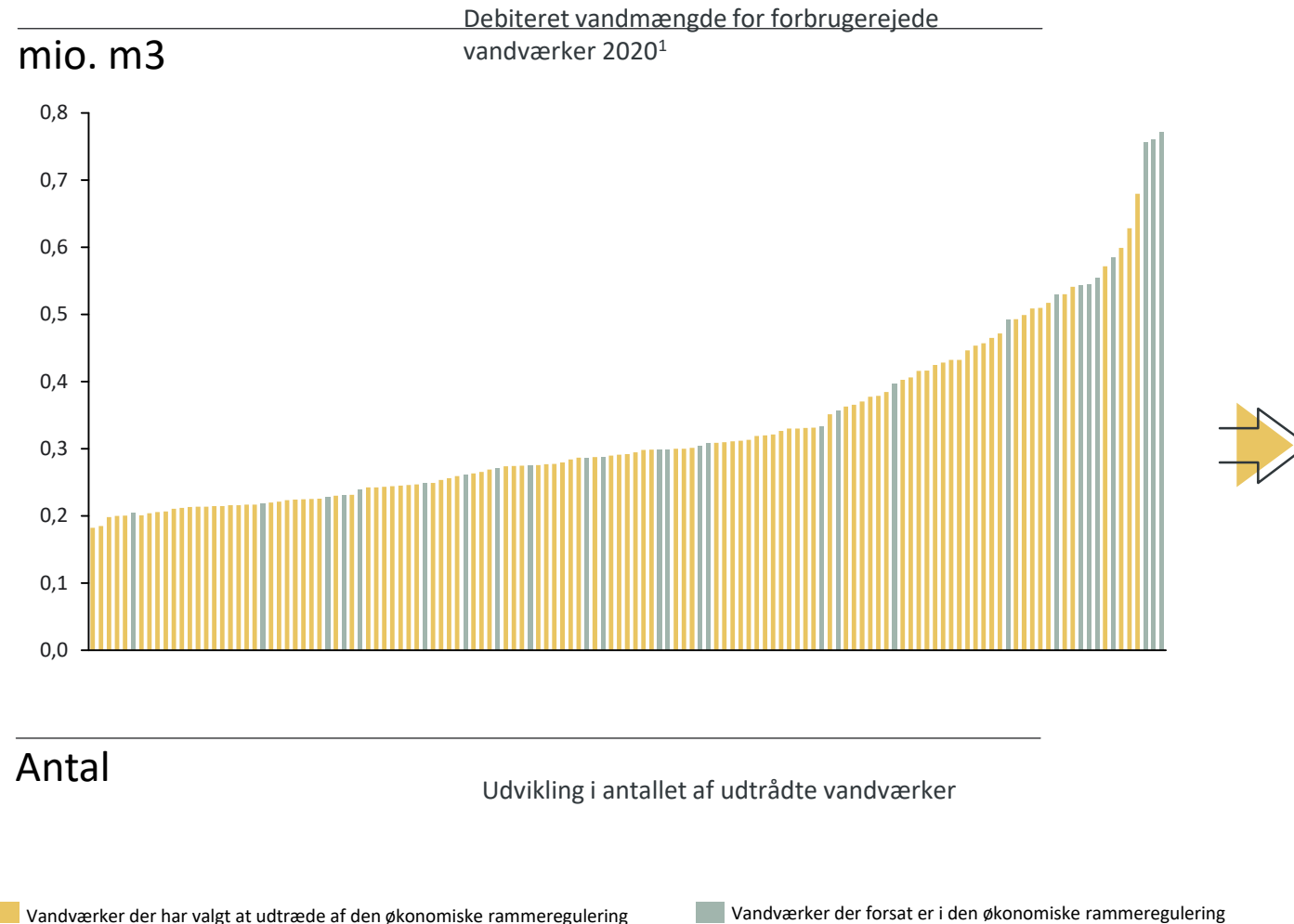
1. prioritet: Bør have mulighed for at træde ud af den økonomiske regulering

2. prioritet: Hvis omfattet af den økonomiske regulering:

Ikke tre reguleringer

- Hvile-i-sig-selv
- Indtægtsrammer
- Forbrugerbeskyttelsesmekanisme

Udtrædelse | 80% af de forbrugerejede drikkevandsselskaber har benyttet muligheden for at udtræde af den økon. regulering

Bemærkninger

- 107 vandværker (80%) er udtrådt siden 1. januar 2020
- 27 forbrugerejede vandværker havde pr. 1. jan. endnu ikke taget stilling eller forbliver under dobbeltregulering
- Ex. på vandværker, der undlader sammenlægning, for at holde sig under 800.000 m³-grænsen

Forslag til ny lov: Medfører 3 typer af parallel regulering

- Hvile-i-sig-selv
- Fleksible indtægtsrammer
- Forbrugerbeskyttelsesmekanisme

Konsekvenser:

- Mere bureaukrati og kontrol
- Øgede takster
- Lokaldemokratiet sættes ud af kraft

Hvile-i-sig-selv-princip duer ikke sammen med indtægtsrammer

- I elsektoren: Indtægtsrammer fungerer fint

- **I vandsektoren:** Problematisk at kombinere indtægtsrammer m. hvile-i-sig-selv, fordi:

- **Intet incitament til at gøre det bedre:**
 - Overskud kan ikke udbetales, men blot reducere eventuel gæld
 - Underskud medfører stigende gældsætning

- **Indtægtsrammeregulering udskyder alene betalinger,** så forbrugere skal betale på et senere tidspunkt

Ny lov: Tredje forsøg på en indtægtsramme-regulering

Monopol kræver politisk opmærksomhed:

- Hvile-i-sig-selv sikrer, at der ikke er profit
- Vandværkers effektivitet skal sikres gennem generalforsamling og forbrugernes krav og stillingtagen
- Der kan være behov for at øge gennemsigtighed

Danske Vandværker foreslår:

Indførelse af nøgletal (simpel benchmark) for forbrugerejede vandværker, der øger gennemsigtigheden

Generalforsamlingen som regulator

Skab effektivitet og transparens gennem fælles nøgletal for vandværkerne

- Økonomi
- Grøn omstilling – fx energieffektivitet, vedvarende energi, skovrejsning
- Forsyningsikkerhed
- Vandtab
- Vandkvalitet

Konklusion/opsummering

- Tre typer regulering medfører unødigt bureaukrati
- **Vi ønsker:**
 - Hvile-i-sig-selv
 - Simple benchmark (nøgletal)
 - Stemmeaftale fra 2018 fastholdes ift. vandværker, der kan træde ud af økonomisk regulering
 - Ideelt set bør alle forbrugerejede vandværker kunne udtræde af økonomisk regulering

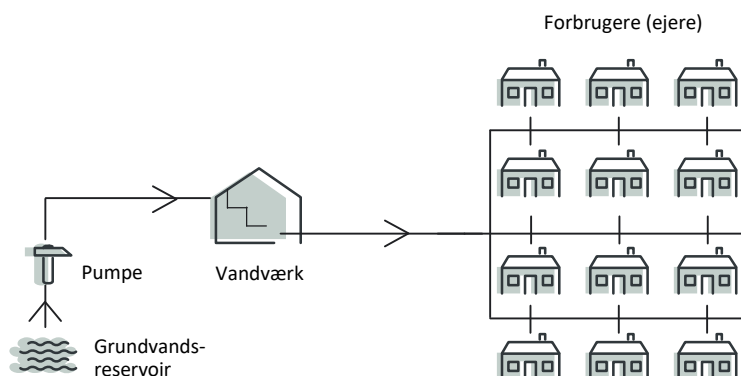
SLUT

Bilag C | Forbrugerne (kunderne) i et andelsejet vandværk er også selskabets ejer, da hver kunde ejer en andel af selskabet

Illustration: Vandværkets forbrugere (kunder) er også selskabets ejere

Det fysiske netværk

Det fysiske vandværk

- Et forbrugerejet vandværk består af fysiske anlægsaktiver såsom grundvandspumper, råvandsledninger, distributionsrør mv.

Vandværkets og forbrugerens kundeforhold

- Forbrugerne (kunderne) betaler, via vandregningen, vandværket for at oppumpe, behandle og transportere det rene drikkevand ud i husstandens vandhaner.

Ejerskabet af vandværket

- Det er de enkelte forbrugere (kunder) i vandværket, som ejer vandværket via et andelsbevis.

Indflydelse

- Hvis forbrugerne (kunderne) synes, at effektiviteten er for lav og taksterne for høje, kan de qua deres ejerskab bede ledelsen om at øge effektiviteten og sænke taksterne.
- Denne indflydelse skal gøres gældende på generalforsamlingerne.

Relationen mellem selskab og forbruger (ejer)

